

Formanden: Jeg skal herefter give Dr. det til den ærede Rigsdagsmand for Aarhus Amts 1ste Valgfreds til en kort Bemærkning.

G. Winther: Det er blot med Hensyn til en Øtring af den høitærede Underviisningsminister, at jeg skal tillade mig en Bemærkning. Han meente, at jeg havde misforstaaet Lovudkastet, idet jeg havde troet, at Skoleraadets Indflydelse kun var en raadgivende; men saaledes har jeg ikke udtrykt mig og jeg antager, at den ærede Minister har overhørt, hvad jeg derom har sagt. Jeg sagde nemlig, at det med Hensyn til forskellige vigtige Anliggender kun havde en raadgivende Indflydelse, men jeg udtalte tillige udtrykkelig, at det havde en indskrænket Bevillingsmyndighed, saaat det ikke er undgaaet min Opmærksomhed, at det saavel har en ikke ringe Indflydelse paa flere forskellige Ting, som at det ogsaa navnlig med Hensyn til Udgifterne har en væsentlig, om end ogsaa i visse Punkter indskrænket Bevillingsmyndighed. Jeg maa dernæst bemærke, at det ikke var mig, der anstillede nogen Sammenligning mellem den enkelte Familiefaders og Kommunernes Stilling ligeoverfor de Lærere, som de vælge til Børnenes Underviisning.

Bloch: Jeg kunde vel have ønsket, at den høitagede Kultusminister havde kunnet og villet forelægge et mere omfattende Lovforslag; thi, om det end er et betydningsfuldt Lovarbejde, saa er det dog kun et Stykke af en Reformlovgivning. Jeg skal iøvrigt ikke slide mere paa en Phrase, der, som jeg hører, er opslidt, og da det nu engang er saa med Skolevæsenet, at det skal reformeres skykvevis, saa maa man fortsætte denne Vej og tage det Mindre, hvor man ikke kan faae det Hele. Jeg skal derfor ogsaa ønske dette Lovforslag fremdeles den gode Modtagelse i Thinget, som det allerede tildeels har fundet, og da det kun angaaer Skolevæsenets ydre Anliggender, fornemmelig Skolelærernes Løn og Skolens Bestyrelse, vil der deri ikke ligge nogen Hindring for at kunne reformere inden for, naar man kun ikke vil reformere altfor radikalt. Dette Lovforslag er vistnok imødeført med Længsel af

Mange — jeg kunde fristes til at sige, af 2314 da det skal være Skolelærernes Antal — idet det giver Udset til en Forbedring i deres Kaar. Der er vel næppe Nogen blandt alle Skolelærerne, som har for Meget, der er Faa, der have Nok, og der er mange af dem, der have for Lidt. Jeg antager iøvrigt, at Skolelærerne nogenlunde ville finde sig tilfredse med den Forbedring, Lovudkastet giver. Det undrede mig iøvrigt at høre, at den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns Amts 5te Valgfreds (Rugaard) fandt, at Tidsumstændighederne vare gode for Skolelærerne, men jeg er vis paa, at han ikke var med sin Tanke i Kjøbstæderne, thi der ere disse Omstændigheder saare ugunstige for Skolelærerne. Hvis han paa den anden Side gif ud fra, at Skolelærerne vare store Agerbrugere eller havde saa store Indtægter af Korn og lignende Naturalydelser, at deres Lønning var stegen betydelig paa Grund af de høie Kornpriser, saa troer jeg ikke, at det er Tilfældet. Jeg antager tværtimod, at der i Tidsumstændighederne er en Opfordring til at gaac ind paa Lovforslaget, fordi der nu ogsaa for Skolelærerne er mindre Forslag i deres Løn. Stillingen er jo paa den ene Side den, at Skolelærernes Løn langtfra strækker til, og at Kommunerne paa den anden Side, forsaavidt der gjøres Krav paa Bidrag fra dem, nu have bedre Øyne til at yde et saadant, og herved tænker jeg naturligtvis isærdeleshed paa Landkommunerne.

Med Hensyn til den Forbedring i Skolelærernes Løn, som er foreslaaet, skal jeg ellers bemærke, at den eneste Forbedring, som kan siges strax at komme Alle tilgode, er Skolepengene, men det er ikke en meget væsentlig Forbedring, det vil ikke blive stort mere end 3 Mark pr. Barn, altsaa efter Omstændighederne en 20—50 Rd. Dette er, som sagt, det Eneste, som enhver Skolelærer strax faaer, naar man ikke vil tage Hensyn til, at han fritages for at svare omtrent 1 Lønde Byg til Skolelærerhjelpekassen. Lovforslaget giver dernæst Afgang for Skolelæreren til Forbedring af hans Kaar i flere andre Henseender. Det foreløbige Udcast, der har været forelagt, navnlig Skoledirectionerne til Betænkning, og er omtalt i Motiverne, indeholdt i sin § 37 en